

ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ МУКОЛІТИЧНИХ ЗАСОБІВ В СИСТЕМІ РЕГУЛЮЮЧИХ ПЕРЕЛІКІВ

І. М.Пяткова¹, І. В. Бушуєва²

Одеське обласне базове медичне училище, м. Одеса

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя

Кашель є одним із найчастіших симптомів патології органів дихання, з приводу якого пацієнти звертаються за медичною консультацією до лікарів як первинної, так і вторинної ланки медико-санітарної допомоги. Рациональний вибір засобів для лікування кашлю з урахуванням причини виникнення кашлю, його характеру та особливостей перебігу запального процесу в органах дихання дозволяє ліквідувати кашель або ефективно ним керувати. Лікування повинно забезпечуватися доступними, безпечними та якісними ліками, що формують регулюючі переліки лікарських засобів (ЛЗ).

За таких умов в організації ефективного лікувального процесу дуже важливо знати сучасний асортимент ЛП, що використовуються для лікування такого симптому як кашель.

Метою нашої роботи було проаналізувати групу муколiтичних ЛЗ з позиції їх включення до нормативно-правових документів України, регулюючих обiг ЛЗ.

Систематизація досліджуваних препаратів проводилася за міжнародною класифікаційною системою АТХ, згідно якої муколiтичні засоби відносяться до групи R05CB.

Для проведення дослідження регулюючих переліків були виділені наступні документи: Національний перелік основних ЛЗ (постанова КМУ від 25.03.2009 р. № 333); Перелік лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів (постанова КМУ від 5.09.1996 р. №1071); Державний формуляр лікарських засобів України 9 випуск (наказ МОЗ України від 03.04.2017 р. № 363); Перелік лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх

структурних підрозділів (наказ МОЗ України від 19.01.2017 № 41); Перелік лікарських засобів, заборонених до рекламування, які відпускаються без рецепта (наказ МОЗ України від 06.11.2012 р. № 876).

Станом на 01.02.2017 р. вітчизняний фармацевтичний ринок пропонував 89 лікарських форм муколітиків групи R05CB, які були розглянуті на предмет належності до основних Переліків.

Пріоритетна роль у вирішенні засад державної політики в галузі охорони здоров'я та фармації належить Національному переліку Основних ЛЗ. Встановлено, що тільки препарати груп ацетилцистеїну (R05CB01), підлягають ціновому регулюванню з боку держави, тобто увійшли до Національного переліку, який є регуляторним у контексті державного регулювання цін на лікарські засоби. Проте до Переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, окрім ацетилцистеїну (R05CB01) включені також ЛЗ груп бромгексину (R05CB02); карбоцистеїну (R05CB03), амброксолу (R05CB06) та дорназа альфа (R05CB13).

До чинного випуску Державного формуляру ЛЗ увійшли всі препарати групи R05CB, крім ЛЗ групи R05CB10.

Аналіз препаратів відносно умов відпуску муколітичних засобів виявив, що понад 94% препаратів (R05CB) є безрецептурними ЛЗ. З загальної кількості безрецептурних муколітичних препаратів тільки 3 асортиментні позиції підпадають під заборону рекламування, а саме Амброхем сироп, 15 мг/5 мл по 100 мл у пляшці, «Хемофарм» АД, Сербія; Амброксол 15 сироп, 15 мг/5 мл по 100 мл у флаконі, ПАТ НВЦ "Борщагівський ХФЗ", Україна; АЦЦ 100, порошок для орального розчину по 100 мг у пакетиках № 20, Сандоз Фармасьютікалз д.д., Словенія. Зазначені ЛЗ застосовуються виключно для лікування дітей до 12 років (критерій, що регламентується наказом МОЗ України від 06.06.2012 р. № 422).

Таким чином, встановлено, що асортимент препаратів групи «Муколітичні засоби» в системі «цінових» переліків має нерівномірний та суперечливий характер, що впливає на доступність ліків та якість фармацевтичної допомоги для населення.